

Správa o výsledku kontroly implementácie programového rozpočtovania v rozpočtovom procese miest a obcí v Obci Liptovský Ondrej.

Kontrola bola vykonaná v súlade s Plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2010.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť splnenie si povinnosti miest a obcí pripraviť svoje rozpočty na roky 2009 - 2011 ako programové rozpočty (ďalej aj „PR“) a preveriť realizáciu činností - príprava na implementáciu, štandardizácia rozpočtového procesu, vypracovanie (resp. úpravu existujúceho) strategického plánu, tvorba programového rozpočtu, monitorovanie, hodnotenie - v procese implementácie programového rozpočtovania.

Predmetom kontrolnej akcie bola príprava na implementáciu a tvorba programového rozpočtu, monitorovanie a hodnotenie, ako aj zhodnotenie pripravenosti a realizácie zavedenia programového rozpočtovania a plnenia stanovených cieľov a zámerov jednotlivých programov obce.

Kontrola bola vykonaná v Obci Liptovský Ondrej, za obdobie rokov 2008 a 2009.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Príprava na implementáciu a tvorba programového rozpočtu

Rozpočet subjektu územnej samosprávy, rozpočtový proces, ako aj pravidlá rozpočtového hospodárenia upravoval zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“). Dňom 01.09.2007 nadobudla účinnosť novela tohto zákona, ktorou sa zaviedlo programové rozpočtovanie v subjektoch územnej samosprávy od roku 2009.

Ministerstvo financií SR usmernilo prípravu a realizáciu implementácie programového rozpočtovania v podmienkach miestnej a regionálnej územnej samosprávy vydaním niektorých dokumentov, ako bol napríklad „Praktický a konkrétny manuál pre tvorbu programových štruktúr na úrovni miestnej a regionálnej územnej samosprávy“ (ďalej len „Manuál“). Manuál obsahoval postupnosť základných krokov pri implementácii programového rozpočtovania v podmienkach subjektov územnej samosprávy.

Návrh rozpočtu obce Liptovský Ondrej na rok 2009 bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva (ďalej len „ObZ“) zo dňa 15.12.2008, pričom rozpočet nebol pripravený vo forme programového rozpočtu.

Kontrolou bolo zistené, že obec v roku 2008 nezačala s prípravou programového rozpočtu na rok 2009, implementáciu a tvorbu PR začal kontrolovaný subjekt realizovať až v súvislosti s programovým rozpočtovaním výdavkov obce na rok 2010, v rámci prípravy programového rozpočtu na roky 2010-2012. Uvedeným konaním obec nepostupovala v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, v zmysle ktorého rozpočet obce obsahuje aj zámary a ciele, ktoré bude obec realizovať z výdavkov rozpočtu obce (ďalej len „program obce“).

Programový rozpočet obce na rok 2010 bol schválený uznesením ObZ zo dňa 15.12.2009, pričom príprava a zavedenie PR neboli zo strany obce usmernené časovým harmonogramom.

Štandardizáciu programového rozpočtovania upravilo Všeobecne záväzné nariadenie (ďalej len „VZN“) o zásadách hospodárenia s finančnými prostriedkami obce Liptovský Ondrej, s účinnosťou od 01.01.2009. Strategický plán vychádzal z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Liptovský Ondrej na roky 2009-2015, ktorý bol upravený aj pre potreby PR.

Programový rozpočet na rok 2010 pozostával z 11 programov, ktoré boli vnútorne členené na podprogramy, s uvedením zámeru a cieľa, ako aj s komentárom k jednotlivým podprogramom a v súlade s postupom, ktorý vyplynul z Manuálu.

2. Monitorovanie a hodnotenie

Monitorovanie a hodnotenie plnenia programového rozpočtu tvoria kľúčový nástroj pre komunikáciu medzi samosprávou a obyvateľmi obce a pre verejnú kontrolu samosprávy.

Účelom monitorovania je porovnávanie očakávaných hodnôt stanovených v merateľných ukazovateľoch so skutočnosťou z dôvodu kontinuálneho zabezpečenia informácií o plnení resp. neplnení merateľných ukazovateľov - teda zámerov a cieľov - pričom monitorovanie sa vykonáva najmenej jedenkrát ročne, no vždy ku dňu 30.06. počas rozpočtového roka. Výsledky monitorovania spracované v monitorovacej správe sú využiteľné na operatívne riešenie zistených nedostatkov, správa sa dokladá k polročnému hodnoteniu finančného plnenia rozpočtu.

Obec v roku 2009 monitorovaciu správu nevyhotovila, nakoľko programový rozpočet na rok 2009 nebol spracovaný a ani schválený. Koncoročné hodnotenie plnenia PR obsahuje hodnotiacu správu, ktorá je súčasťou záverečného účtu obce - v čase ukončenia tejto kontroly nebol návrh záverečného účtu obce za rok 2009 schválený, podľa zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy návrh záverečného účtu obec prerokuje najneskôr do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka.

3. Záver - zhodnotenie pripravenosti a realizácie zavedenia programového rozpočtu

Obec nebola pripravená na implementáciu programového rozpočtu na rok 2009, zavedenie PR realizovala až v rámci prípravy rozpočtu na rok 2010.

Preverení agendy PR na rok 2010 bolo zistené, že obec nemala vypracovaný časový harmonogram implementácie, avšak existujúci strategický plán bol upravený na podmienky programového rozpočtovania. Obec spracovala reguláciu PR vo forme VZN, čím splnila štandardizáciu rozpočtového procesu, vytvorila programovú štruktúru a formulovala zámery a ciele pre jednotlivé programy a podprogramy. V čase ukončenia tejto kontroly nebolo zo strany obce vykonané monitorovanie a hodnotenie programov obce.

Zhrnutie

Kontrola preukázala, že obec nekonala v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, keď programový rozpočet nebol zavedený od roku 2009. Obec nevypracovala časový harmonogram implementácie PR a nevykonala monitorovanie a hodnotenie plnenia programov obce.